

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt onsdag den 19. april 2023

Sag 60/2022

Anklagemyndigheden

mod

T2

(advokat Finn Roger Nielsen, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt kendelse af Retten på Frederiksberg den 15. marts 2022 (6544/2021) og af Østre Landsrets 12. afdeling den 22. april 2022 (S-866-22).

I påkendelsen har deltaget tre dommere: Poul Dahl Jensen, Jens Kruse Mikkelsen og Jørgen Steen Sørensen.

Påstande

Kendelsen er kæret af T2, der principalt har påstået hjemvisning, subsidiært at udvisningsbestemmelsen i Retten på Frederiksbergs dom af 8. april 2014 ophæves.

Anklagemyndigheden har principalt påstået stadfæstelse, subsidiært hjemvisning til byretten til realitetsbehandling af anmodningen om ophævelse af udvisningen.

Sagsfremstilling

T2 er nigeriansk statsborger født den 14. februar 1962 i Nigeria. Han fik den 26. april 2002 opholdstilladelse i Danmark med henvisning til sin herboende daværende ægtefælle, og han indrejste i Danmark den 28. maj 2002. Parret blev skilt i 2007, og den 10. juni 2009 blev hans opholdstilladelse inddraget, da grundlaget for tilladelsen ikke længere var til stede. Afgørelsen om inddragelsen blev stadfæstet af det daværende Ministerium for Flygtninge, Indvandrere og Integration den 16. februar 2010, som fastsatte udrejsefristen til den 18. marts 2010.

Ved Retten på Frederiksbergs dom af 8. april 2014 blev T2 idømt 30 dages fængsel og udvist med indrejseforbud i 6 år, for overtrædelser af udlændingelovens § 59, stk. 2, jf. stk. 3, ved at have udført arbejde som rengøringsassistent, uden ret til ophold eller arbejde i Danmark, samt udlændingelovens § 59, stk. 1, nr. 2, ved at have opholdt sig i Danmark uden tilladelse.

Den 5. september 2014 begærede advokat Finn Roger Nielsen på vegne af T2 spørgsmålet om udvisningens ophævelse indbragt for retten, jf. udlændingelovens § 50, med henvisning til bl.a. T2s helbredsproblemer, at T2 siden udvisningsdommen havde indgået ægteskab, samt at Retten på Frederiksberg ved udvisningsdommen ved en fejl ikke inddrog oplysninger om børnene ... og ..., som T2 anså sig som far til.

Udlændingestyrelsen afgav den 17. november 2015 udtalelse i sagen efter udlændingelovens § 57, stk. 1, hvoraf fremgår bl.a.:

”Opholdsgrundlag og længde

T2 har på nuværende tidspunkt ingen opholdstilladelse i Danmark og har således ikke lovligt ophold i udvisningsbestemmelsernes forstand, jf. herved bestemmelsen i udlændingelovens § 27.

T2 fik den 23. april 2002 opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2 under henvisning til sin herboende ægtefælle, A.

Den 10. juni 2009 inddrog Udlændingestyrelsen opholdstilladelsen under henvisning til, at betingelserne for opholdstilladelsen ikke længere var opfyldt.

T2 påklagede afgørelsen om inddragelse. Klagen blev behandlet af det daværende Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, som den 16. februar 2010 stadfæstede Udlændingestyrelsens afgørelse og fastsatte en udrejsefrist til den 18. marts 2010.

Den 18. marts 2010 søgte T2 om opholdstilladelse under henvisning til sin herboende ægtefælle, B. Den 23. juli 2010 afviste Udlændingestyrelsen ansøgningen efter dagældende udlændingelovs § 9, stk. 18, da ansøgningen var indgivet under en fastsat udrejsefrist.

Den 29. juli 2010 påklagede T2 Udlændingestyrelsens afgørelse om afvisning. Klagen blev behandlet af det daværende Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, som den 27. september 2010 hjemviste afgørelsen til Udlændingestyrelsen til fornyet behandling.

Den 29. oktober 2010 fik T2 processuelt ophold. Den 30. september 2011 traf Udlændingestyrelsen afgørelse om afslag på ansøgningen af 18. marts 2010 og fastsatte en udrejsefrist til den 14. oktober 2011.

Den 13. oktober 2011 anmodede T2 om genoptagelse af sin ansøgning af 18. marts 2010. Den 21. november 2011 traf Udlændingestyrelsen afgørelse om afslag på genoptagelse.

Den 24. marts 2014 søgte T2 humanitær opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b. Den 28. april 2014 traf Justitsministeriet afgørelse om afslag på humanitær opholdstilladelse. Den 23. juni 2014 meddelte Justitsministeriet endvidere afslag på genoptagelse af ansøgning om humanitær opholdstilladelse.

Den 8. april 2014 blev T2 af Retten på Frederiksberg udvist af Danmark med indrejseforbud i 6 år.

Den 29. april 2014 søgte T2 om asyl. Den 19. juli 2014 traf Udlændingestyrelsen afgørelse om afslag på asyl efter udlændingelovens § 7.

Den 19. juni 2014 påklagede T2 denne afgørelse til Flygtningenævnet. Den 29. august 2014 stadfæstede Flygtningenævnet Udlændingestyrelsens afgørelse om afslag på asyl og fastsatte en udrejsefrist til den 14. september 2014.

Den 25. august 2014 søgte T2 om opholdstilladelse under henvisning til sin herboende ægtefælle, C. Den 1. oktober 2014 afviste Udlændingestyrelsen ansøgningen under henvisning til udlændingelovens § 9, stk. 21.

T2 har således ikke siden Udlændingestyrelsens udtalelse af 26. marts 2014 opnået lovligt ophold i udvisningsbestemmelsernes forstand.

Personlige forhold

Til brug for den verserende sag har Københavns Politi den 24. februar 2015 på ny afhørt T2 om sine personlige forhold.

Af denne rapport fremgår blandt andet følgende:

- T2 er født og opvokset i delstaten Borno i Nigeria.
- T2 flyttede som barn til delstaten Edu, hvor han boede i 20 år.
- T2 har 6 års grundskole og 3 års uddannelse som elektriker.
- T2 taler edu, hausa og engelsk.
- T2 har haft arbejde her i landet, siden han kom hertil.
- T2 har i sit ægteskab med A været i den tro, at han var far til to fællesbørn. Børnene har siden vist sig ikke at være hans. T2 oplyser imidlertid, at han ikke har fået taget blodprøve eller lignende i forbindelse med faderskabssagen. T2 oplyser, at han fortsat har fælles forældremyndighed.
- T2 blev senest gift den 22. august 2014.
- T2 har et nært forhold med sin nuværende ægtefælles datter.

- T2 har en datter i Nigeria, som han har mistet forbindelsen med.
- T2 har fortsat problemer i hjemlandet.

Udlændingestyrelsen har til sagens behandling modtaget diverse akter vedrørende spørgsmålet om faderskab, forældremyndighed og samvær.

...

Det fremgår endelig, at T2 den 9. april 2008 har bestået Danskuddannelse 1, modul 3, at T2 er far til en søn født den 3. november 2008, og at T2 er under behandling for en øjenskade og en knæskade”

Ved kendelse af 10. december 2015 afviste Retten på Frederiksberg T2s begæring med henvisning til, at der ikke var sket væsentlige ændringer i T2s forhold. Kendelsen blev stadfæstet af Østre Landsret den 15. marts 2016. Af landsrettens afgørelse fremgår bl.a.:

”Af den for landsretten fremlagte udskrift af retsbogen af 16. maj 2008 fra Retten i Glostrup fremgår, at D har anerkendt faderskabet til børnene ... og ... i overensstemmelse med resultatet i retsgenetiske undersøgelser foretaget ved Retsmedicinsk Institut. Det fremgår desuden af udskrifter af CPR-registreret, at D er registreret som far til begge børn fra den 7. april 2008.

Landsretten lægger til grund, at T2 efter dette tidspunkt og indtil denne sag ved flere lejligheder, herunder overfor politiet, Flygtningenævnet og domstolene, har forklaret, at han ikke havde familie i Danmark, og at han ikke havde andre børn end en søn, der var født i 2008, og som opholdt sig i Italien.

Landsretten lægger efter T2s forklaring endvidere til grund, at ..., som er den yngste af de to børn, nu opholder sig i Nigeria, hvor hun går i skole og forventes at blive boende de næste par år, samt at ... går i gymnasiet i Danmark.

Efter en samlet vurdering finder landsretten, at der ikke foreligger så væsentlige ændringer i T2s forhold, jf. udlændingelovens § 50, stk. 1, jf. § 26, at betingelserne for at ophæve udvisningen er opfyldt. Det bemærkes herved, at en opretholdelse af udvisningen ikke kan anses for at være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, herunder Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8.

Det i øvrigt oplyste om T2s personlige forhold, herunder at han efter byrettens dom af 8. april 2014 har giftet sig med C, der har dansk indfødsret, kan ikke føre til et andet resultat.

Landsretten stadfæster derfor byrettens afgørelse.”

Den 3. november 2016 fik T2 sønnen E sammen med F, der har forældremyndigheden til sønnen. Den 30. juli 2019 ansøgte T2 om familiesammenføring med sønnen. Den 27. august

2019 meddelte Udlændingestyrelsen afslag på ansøgningen under henvisning til, at T2 ikke havde lovligt ophold i Danmark.

Den 9. juni 2020 begærede advokat Finn Roger Nielsen på vegne af T2 på ny spørgsmålet om udvisningens ophævelse indbragt for retten, jf. udlændingelovens § 50. Det fremgår, at baggrunden for anmodningen var, at der var forløbet 6 år siden den afsagte dom, uden at det havde været muligt at udsende T2. Det fremgår endvidere, at T2 havde fået en ny samlever, G, og at han var blevet far til sønnen E.

Til brug for sagens behandling afgav Hjemrejsestyrelsen ved mail af 2. juni 2021 udtalelse til Københavns Politi om de hidtidige bestræbelser på udsendelse af T2, samt vurdering af de fremtidige udsendelsesmuligheder. Af mailen fremgår bl.a.:

”Vedrørende tidligere iværksatte udsendelsesbestræbelser siden Østre Landsrets kendelse af 15. marts 2016 kan det oplyses, at pågældende den 1. juli 2014 blev underlagt meldepligt hos politiet på Center Sandholm, ligesom han blev pålagt opholdspligt på Center Sandholm den 4. december 2015. Pligterne blev ved afgørelse af 25. oktober 2016 flyttet til Udrejsecenter Kærshovedgaard. Begge afgørelser herom blev forkyndt for den pågældende den 2. november 2016, hvor han blev pålagt at flytte til Udrejsecenter Kærshovedgaard den 9. november 2016.

Pågældende mødte ikke op på Udrejsecenter Kærshovedgaard, hvorfor Nordsjællands Politi den 14. november 2016 nedsatte spærrekort i sagen. Spærrekortet blev hævet og sagen henlagt den 4. december 2019, idet der ikke sås nogen aktivitet på pågældende i tre år, hvorfor han blev skønnet udrejst af Danmark.

Hjemrejsestyrelsen blev bekendt med sagen den 18. februar 2021, da Københavns Politi anmodede om en status på udsendelsen. Københavns Politi oplyste i den forbindelse, at pågældendes advokat har oplyst, at pågældende bor hos sin samlever på en konkret adresse i København. Hjemrejsestyrelsen overtog følgelig sagen fra Nordsjællands Politi, UCN, den 23. februar 2021.

Hjemrejsestyrelsen afholdt hjemrejsesamtale med pågældende den 22. marts 2021. Ved samme anledning skete der forkyndelse af afgørelse om underretningspligt af 27. april 2017, der ikke tidligere var forkyndt, idet pågældende var forsvundet. De øvrige pligter blev ligeledes indskærpet for pågældende.

Vedrørende de aktuelle udsendelsesbestræbelser kan det oplyses, at der på nuværende tidspunkt afventes en vurdering af anmeldelse for overtrædelse af pligter (opholds-, underretnings- og meldepligt), og at dette herefter vil overdrages til Midt- og Vestjyllands Politi. Håndteringen af udsendelsessagen vil derfor afhænge af Midt- og Vestjyllands Politis efterforskning i sagen.”

Ved brev af 24. juni 2021 indbragte anklagemyndigheden på T2s vegne sagen for Retten på Frederiksberg og påstod principalt afvisning.

Den 15. marts 2022 frifandt Familieretten på Frederiksberg F for T2s påstand om yderligere samvær med sønnen E. Det fremgår af afgørelsen, at T2 i perioden fra 1. maj 2022 til 1. februar 2023 har ret til overvåget samvær med E i 1½ time én gang om måneden.

Samme dag, den 15. marts 2022, afviste Retten på Frederiksberg begæringen om udvisningens ophævelse. Af byrettens kendelse fremgår bl.a.:

”Retten skal tage stilling til, om T2 på nuværende tidspunkt kan få prøvet spørgsmålet om ophævelse af bestemmelsen om udvisning i dommen af 8. april 2014, eller om en sådan prøvelse først kan ske i forbindelse med, at udvisningen kan forventes iværksat.

Det følger blandt andet af udlændingelovens § 50, stk. 1, at en udlænding, som påberåber sig, at der er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold, jf. § 26, kan begære spørgsmålet om udvisningens ophævelse indbragt for retten ved anklagemyndighedens foranstaltning, hvis udvisning efter § 49, stk. 1, ikke er iværksat. Begæringen kan fremsættes tidligst 6 måneder før og skal fremsættes senest 2 måneder før, udvisningen kan forventes iværksat.

Udlændingestyrelsen har i sin udtalelse af 9. juli 2021 oplyst, at anklagemyndigheden i forhold til den manglende udsendelse af T2 har oplyst, at udsendelsen ikke er blevet iværksat, da der afventes en vurdering af anmeldelse af T2 for 966 overtrædelser af melde- og opholdspligt. Derudover fremgår det, at sag herom er overdraget til den relevante politikreds, hvorfor håndteringen af udsendelsessagen derfor vil afhænge af politikredsens vurdering.

Ud fra de foreliggende oplysninger i sagen, herunder ovennævnte udtalelse fra Udlændingestyrelsen, lægger retten således til grund, at der på nuværende tidspunkt ikke pågår nogen reelle udsendelsesbestræbelser, og at tidshorizonten for iværksættelse af udvisning er uvis, hvilket betyder, at der må kunne forventes at gå mere end 6 måneder, før en eventuel udsendelse vil kunne iværksættes.

Udlændingelovens § 50, stk. 1, forudsætter efter forarbejderne, at prøvelsen skal ske i tæt tidsmæssig tilknytning til udsendelsen ...

Da der efter de foreliggende oplysninger i sagen ikke er udsigt til, at T2 vil blive udsendt inden for 6 måneder, og tidshorizonten for udsendelse således er uvis, finder retten, at de tidsmæssige betingelser for at få prøvet, om udvisningen skal ophæves, ikke er opfyldt på nuværende tidspunkt, jf. udlændingelovens § 50, stk. 1, 2. pkt.

Retten tager derfor anklagemyndighedens principale påstand til følge, således at begæringen om ophævelse af udvisningen afvises for tiden...”

T2 kærede byrettens kendelse til Østre Landsret, som den 22. april 2022 stadfæstede byrettens kendelse. Af landsrettens kendelse fremgår bl.a.:

”Landsretten bemærker, at T2 er nigeriansk statsborger, og at der på trods af den tid, der er gået, ikke er grundlag for at antage, at han ikke om nødvendigt vil kunne udsendes tvangsmæssigt af landet.

Herefter og af de grunde, der er anført af byretten, tiltræder landsretten, at begæringen er afvist under henvisning til, at de tidsmæssige betingelser for prøvelse ikke er opfyldt.

Landsretten bemærker, at en kendelse om afvisning ikke har negativ retskraft, og at der således ikke er grundlag for at anvende konklusionen afvisning for tiden.”

Sagen er indbragt for Højesteret ved kæremeddelelse af 28. juni 2022

Anbringender

T2 har anført navnlig, at de tidsmæssige betingelser for at realitetsbehandle ansøgningen om prøvelse efter udlændingelovens § 50 er opfyldt, idet en udlænding efter retspraksis ubetinget og på ethvert tidspunkt har ret til at få realitetsbehandling af sin anmodning om ophævelse af bestemmelsen om udvisning, når indrejseforbuddet ville være udløbet, såfremt der var sket udsendelse. Da indrejseforbuddet i den foreliggende sag for længst er udløbet, har han derfor krav på at få prøvet spørgsmålet om udvisningens opretholdelse. Det kan i den forbindelse ikke tillægges betydning, om der konkret pågår udsendelsesbestræbelser.

Uanset dette, så er der indledt sådanne udsendelsesbestræbelser, der berettiger til, at han kan få sin sag prøvet efter udlændingelovens § 50, idet han skal opholde sig på Udrejsecenter Kærshovedgård og har fået forkyndt melde- og underretningsforpligtelser.

Det afgørende er således, at han er i udsendelsesposition, og at Hjemrejsestyrelsen har overtaget ansvaret med henblik på en mulig udsendelse, men ikke om der er iværksat konkrete tiltag for at afklare, om der kan udstedes pas, og om der kan ske tvangsmæssig udsendelse af ham til Nigeria, eller om Hjemrejsestyrelsen i øvrigt arbejder hurtigt eller langsomt på opgaven. Det afgørende tidspunkt for en prøvelse efter udlændingelovens § 50 er således, når der mellem Hjemrejsestyrelsen og udlændingen er indgået en hjemrejsekontrakt.

Det pålagte indrejseforbud forhindrer ham i at søge om opholdstilladelse dels i forhold til sit flerårige samliv med G, dels i forhold til sønnen E, som han har samvær med.

Der skal endvidere ske hjemvisning, idet byretten og landsretten ikke har vurderet, om Danmarks internationale forpligtelser er iagttaget ved opretholdelse af udvisningsdommen. Lovændringen i 2022 indebærer, at afvisning kun kan ske, hvis det er åbenbart, at der ikke er nye væsentlige oplysninger, der understøtter en anmodning efter udlændingelovens § 50. Dette er ikke tilfældet i den foreliggende sag, hvor faktum er, at han ikke er udsendt i en periode på mere end 6 år, hvorunder han yderligere har forstærket sine bånd og relationer i Danmark.

Vedrørende den subsidiære påstand har T2 anført navnlig, at der er sket væsentlige ændringer i hans personlige forhold, siden han blev udvist i 2014. Det ved dommen pålagte indrejseforbud på 6 år er udløbet. Herudover har han nu i nogle år boet sammen med G, ligesom han siden § 50-prøvelsen i 2015 har fået sønnen E, som han har haft samvær med siden fødslen, og som nu har fået en alder, hvor det er relevant, at han står til rådighed som far. Der skal endvidere henses til hans meget langvarige ophold i Danmark, herunder kontakten til hans øvrige børn og søskende i Danmark.

Der må endvidere lægges vægt på den hengåede tid, således at han har ret til en afklaring på sin situation inden for rimelig tid, jf. Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6, stk. 1, uanset om det på nuværende tidspunkt måtte være muligt at sende ham tilbage til Nigeria eller ej. Det udgør et alvorligt psykisk pres, at han henstår i en uafklaret situation i forhold til, om han kan søge opholdstilladelse med henvisning til sin samleverske G og/eller sin søn E.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at de tidsmæssige betingelser for at få prøvet, om udvisningen skal ophæves, ikke er opfyldt, jf. udlændingelovens § 50, stk. 1, 2. pkt., og at T2 dermed ikke på nuværende tidspunkt har krav på at få prøvet, om udvisningen skal ophæves.

Det følger således af såvel ordlyden af udlændingelovens § 50, stk. 1, 2. pkt., som af forarbejderne til bestemmelsen, at adgang til prøvelse af spørgsmålet om opretholdelse af udvisningen

efter § 50, stk. 1, 1. pkt., forudsætter, at udvisningen kan forventes iværksat inden for 6 måneder.

Det er ikke rigtigt, at det følger af retspraksis, at en udlænding har ret til en prøvelse i medfør af udlændingelovens § 50, når indrejseforbuddet ville være udløbet, såfremt der var sket udsendelse. I det omfang det i praksis nævnes, at indrejseforbuddet ville være udløbet, hvis udsendelse havde været mulig, er dette alene indgået som et moment i den samlede vurdering af, om der er indtrådt sådanne ændringer i udlændingens forhold, at det ville være berettiget at ophæve udvisningen.

Der er ikke støtte i ordlyden af bestemmelsen eller dens forarbejder for, at der skulle være indledt udsendelsesbestræbelser, der berettiger en prøvelse efter udlændingelovens § 50, når udlændingen er pålagt opholds- og meldepligt, eller når Hjemrejsestyrelsen har igangsat et forløb omkring udsendelse, og der mellem styrelsen og udlændingen er indgået en hjemrejsekontrakt.

Den omstændighed, at Hjemrejsestyrelsen har indledt sagsbehandling med henblik på udsendelse, medfører ikke nødvendigvis, at der sker udsendelse indenfor 6 måneder. Derimod viser praksis, at der meget vel kan pågå betydeligt længere tid, idet det kan være forbundet med store vanskeligheder at få udlændingen identificeret i sit hjemland, at få udstedt den nødvendige rejselegitimation og at få indledt et samarbejde med udlændingens hjemland med henblik på tilbagetagelse m.v.

Det fremgår af forarbejderne til udlændingelovens § 50, at en udlænding som udgangspunkt kun har adgang til én efterfølgende prøvelse af spørgsmålet om udvisning, og at det som konsekvens heraf, af hensyn til den udvisningsdømte, er forudsat, at prøvelsen sker i tæt tilknytning til tidspunktet for effektueringen af udvisningen. De hensyn der ligger bag de tidsmæssige betingelser tilgodeses således ikke, hvis en udlænding får adgang til en prøvelse efter udlændingelovens § 50, stk. 1, 1. pkt., allerede på det tidspunkt, hvor Hjemrejsestyrelsen indleder deres sagsbehandling med henblik på udsendelse.

De i Højesterets praksis forekommende tilfælde, hvor fristerne i udlændingelovens § 50, stk. 1, 2. pkt., ikke har været til hinder for, at retten har kunnet tage stilling til spørgsmålet om op-

retholdelse af udvisningen, drejer sig om tilfælde, hvor der ikke er udsigt til, at udsendelse vil kunne ske inden for en overskuelig tid. Det er ikke tilfældet i den foreliggende sag. Flygtninge­ævnet har således udtalt, at domfældte kan udsendes tvangsmæssigt af Danmark, og at der ikke i øvrigt er oplysninger i sagen, der sandsynliggør, at domfældte befinder sig i en situation, hvor han reelt må betragtes som udsendeshindret. Udsendelse af T2 har tidligere været planlagt til den 22. oktober 2014, og har således været mulig.

Det kan ikke tillægges betydning ved vurderingen af, om T2 er udsendeshindret, at han ikke er udsendt i perioden efter Østre Landsrets kendelse af 16. marts 2016, idet dette ikke beror på udsendeshindringer, men på at T2 ikke har overholdt sin opholds- og meldepligt, hvorfor de relevante udsendelsesmyndigheder ikke har været bekendt med hans opholdssted.

Lovændringen i 2022 indebærer ikke en udvidelse af adgangen til at få prøvet spørgsmålet om en domsudvisning, men bringer alene bestemmelsen i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser.

Hvis Højesteret måtte finde, at T2 på nuværende tidspunkt kan få prøvet, om udvisningen skal ophæves, skal sagen hjemvises til fornyet behandling i byretten. Spørgsmålet om, hvorvidt der er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold, er ikke blevet behandlet i hverken byretten eller landsretten, hvorfor hensynet til to-instansprincippet må føre til, at T2 får mulighed for at gøre sine synspunkter gældende mere end én gang.

Der er ikke sket en krænkelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6 som følge af for lang sagsbehandlingstid i retssystemet. T2 har ikke siden 2009 haft lovligt ophold i Danmark, og han har gentagne gange, og senest ved Udlændingenævnets afgørelse af 30. oktober 2019, fået afslag på ansøgninger om familiesammenføring under henvisning til, at disse blev indgivet under ulovligt ophold i Danmark. Tilsvarende er han gentagne gange blevet oplyst om sin forpligtelse til at udrejse med det samme. Hertil kommer, at han tidligere har fået prøvet spørgsmålet om udvisningens ophævelse i to instanser

Retsgrundlag

Udlændingelovens § 50, stk. 1, blev ved lov nr. 919 af 21. juni 2022 affattet således:

”§ 50. Er udvisning efter § 49, stk. 1, ikke iværksat, kan en udlænding, som påberåber sig, at der er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold, jf. § 26, begære spørgsmålet om udvisningens ophævelse, herunder indrejseforbuddets varighed, jf. § 32, stk. 10, indbragt for retten ved anklagemyndighedens foranstaltning. Begæring herom kan, medmindre der foreligger ganske særlige grunde, fremsættes tidligst 6 måneder og skal fremsættes senest 2 måneder før, udvisningen kan forventes iværksat. Fremsættes begæringen senere, kan retten beslutte at behandle sagen, såfremt fristoverskridelsen må anses for undskyldelig.”

Ændringsloven indeholder en ikrafttrædelsesbestemmelse i § 5, hvoraf fremgår bl.a.:

”Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende, jf. dog stk. 2.
...”

Loven blev bekendtgjort i Lovtidende den 22. juni 2022 og trådte således i kraft den 23. juni 2022.

Lovændringen blev gennemført på baggrund af lovforslag nr. 189 af 28. april 2022 om ændring af udlændingeloven, lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., hjemrejseloven og lov om fuldbyrdelse af straf m.v. Af de almindelige bemærkninger til lovforslaget (Folketingstidende 2021-22, tillæg A, lovforslag nr. L 189, s. 30 f.) fremgår bl.a.:

*”2.8. Prøvelse af en udvisning grundet væsentlige ændringer i udlændingens forhold
2.8.1. Gældende ret*

...

Begæringen om prøvelse af ophævelsen af udvisningsafgørelsen kan tidligst fremsættes 6 måneder og senest 2 måneder før, udvisningen kan forventes iværksat. I praksis har det dog været antaget, at udlændinge på tålt ophold har kunnet begære spørgsmålet om ophævelse af udvisningen indbragt for retten, selvom der ikke har været udsigt til, at udsendelse kunne iværksættes.

...

2.8.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser om den foreslåede ordning
...

På baggrund af retspraksis og for at sikre at Danmark fortsat overholder sine internationale forpligtelser foreslås det imidlertid, at det i udlændingelovens § 50 tydeliggøres, at en udlænding, hvis der foreligger ganske særlige grunde, vil kunne få prøvet spørgsmålet om udvisningens ophævelse, selvom udlændingen ikke opfylder fristerne for prøvelsen.

Formålet med forslaget er at tydeliggøre, at prøvelsen i medfør af udlændingelovens § 50 – uanset fristerne – vil kunne finde sted, hvis der foreligger væsentligt ændrede for-

hold, og hvor der er en formodning for, at opretholdelse af udvisningen med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Formålet er således at sikre, at en udlænding, som af forskellige grunde ikke opfylder de tidsmæssige frister, men hvor der foreligger væsentligt ændrede forhold, vil kunne få prøvet en udvisning, hvis der er en formodning for, at opretholdelse af udvisningen med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Det foreslåede indebærer, at i helt særlige tilfælde, hvor der er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold, vil en udlænding kunne få prøvet spørgsmålet om udvisningsafgørelsens ophævelse, selvom der ikke er udsigt til udsendelse, hvis der er en formodning for, at udvisningen på grund af udlændingens ændrede forhold med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Det foreslåede indebærer endvidere, at en udlænding i helt særlige tilfælde vil kunne få prøvet spørgsmålet om udvisningsafgørelsens ophævelse, hvis der siden udvisningen er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold, som gør, at der er en formodning for, at opretholdelse af udvisningen med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, men hvor udlændingen ikke opfylder fristerne for at kunne få prøvet udvisningen. Det vil omfatte udlændinge, som af forskellige grunde ikke kan udsendes, navnlig udlændinge på tålt ophold eller udlændinge, hvor der af forskellige årsager foreligger udsendeshindringer, og hvor udsendelsesmulighederne må anses for udtømte. Dette følger allerede af domspraksis, jf. afsnit 2.8.1. Det forhold, at det er usikkert eller ikke endeligt fastlagt, hvornår udsendelse kan finde sted, vil dog ikke i sig selv kunne føre til, at der foreligger ganske særlige grunde. Der skal således være en formodning for, at en fortsat opretholdelse af udvisningen med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.”

Af lovforslagets bemærkninger til udlændingelovens § 50 (Folketingstidende 2021-22, tillæg A, lovforslag nr. L 189, s. 53 f.) fremgår bl.a.:

”Til nr. 16

...

Det foreslås, at udlændingelovens § 50, stk. 1, 2. pkt., ændres således, at en begæring efter 1. pkt., tidligst, medmindre der foreligger ganske særlige grunde, kan fremsættes 6 måneder før og skal fremsættes senest 2 måneder før, udvisningen kan forventes iværksat.

Baggrunden for forslaget er, at der efter bestemmelsen skal være udsigt til, at udvisningen kan iværksættes. Det er endvidere forudsat, at der alene er adgang til én retlig prøvelse, jf. Folketingstidende 1997-98, 2. samling, tillæg A, side 1565. I praksis er der dog under henvisning til Danmarks internationale forpligtelser i nogle tilfælde givet tilladelse til at få prøvet udvisningen, selvom der ikke var udsigt til udsendelse af udlændingen, ligesom der i nogle tilfælde er givet tilladelse til mere end én retlig prøvelse

For at overholde Danmarks internationale forpligtelser vil domstolene allerede i dag være forpligtede til at ophæve en udvisning, der med sikkerhed er i strid med Danmarks internationale forpligtelser, og uanset om udlændingen opfylder de frister, der er fastsat i

bestemmelsen. Det afgørende er, om der er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold, og om ændringerne medfører, at udvisningen med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Lovgivningen bør således udtrykkeligt tage højde for de situationer.

Forslaget indebærer, at en begæring om udvisningens ophævelse – uanset de i bestemmelsen fastsatte frister – i ganske særlige tilfælde vil kunne indbringes for retten, hvis der er en formodning for, at dette er påkrævet for at kunne overholde Danmarks internationale forpligtelser.

Adgangen til at få prøvet spørgsmålet om udvisningens ophævelse vil som udgangspunkt fortsat skulle begrænses til én retlig prøvelse i overensstemmelse med de frister, som er fastsat i bestemmelsen. Det forudsættes, at adgangen til at få prøvet spørgsmålet om ophævelse af udvisningen fortsat skal være yderst begrænset. Der er således ikke tale om en udvidelse af prøvelsesadgangen.

Ganske særlige grunde vil kunne foreligge i tilfælde, hvor en udlænding er på tålt ophold, og hvor udsendelsen ikke kan ske tvangsmæssigt, jf. udlændingelovens § 31. Det forhold, at det er usikkert eller ikke endeligt fastlagt, hvornår udsendelse kan finde sted, vil dog ikke i sig selv kunne føre til, at der foreligger ganske særlige grunde. Afgørende er, om der er en formodning for, at en fornyet prøvelse af udvisningen er påkrævet for at kunne overholde Danmarks internationale forpligtelser.

Ganske særlige grunde vil endvidere kunne foreligge i tilfælde, hvor udlændingen allerede én gang har fået prøvet spørgsmålet om ophævelse af udvisningsafgørelsen, men hvor det er åbenbart, at der efterfølgende er indtrådt væsentlige ændringer i udlændingens forhold, således at der er en formodning for, at det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser at opretholde udvisningen. Det vil f.eks. kunne være, hvis udlændingen er blevet alvorlig syg – fysisk såvel som psykisk – eller har været udsat for en alvorlig ulykke, og hvor det er åbenbart, at udlændingens omstændigheder har ændret sig i en sådan grad, at det vil kunne være i strid med Danmarks internationale forpligtelser at opretholde udvisningen. Det vil f.eks. også kunne omfatte situationer, hvor udlændingen i perioden efter at have fået prøvet spørgsmålet om udvisningen har fået et barn, og hvor der måtte skulle tages særligt hensyn til barnet, herunder på grund af sygdom hos barnet eller barnets forsørger, således at der er en formodning for, at det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser at opretholde udvisningen.

...

Det kan ikke udelukkes, at ganske særlige grunde også vil kunne foreligge i andre tilfælde end de anførte.”

Af lovforslagets bemærkninger til ikrafttrædelsesbestemmelsen, der i lovforslaget fremgik af § 7 (Folketingstidende 2021-22, tillæg A, lovforslag nr. L 189, s. 65), fremgår bl.a.:

”Med den foreslåede bestemmelse i § 7, stk. 2, foreslås det, at § 1, nr. 10, 12-23, og §§ 3 og 6 skal træde i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. Hensigten er, at de foreslåede ændringer i § 1, nr. 10, 12-23, og §§ 3, 5 og 6, skal træde i kraft hurtigst mu-

ligt, herunder med henblik på at sikre, at en udvisning i videst muligt omfang kan opretholdes uden med sikkerhed at være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Forslaget indebærer således, at de foreslåede ændringer i udlændingelovens § 32 og §§ 50-50 b, vil skulle finde anvendelse ved prøvelser efter udlændingelovens §§ 50-50 b, som finder sted efter lovens ikrafttræden, uanset om prøvelsen er indbragt før lovens ikrafttræden. Domstolene vil således kunne forkorte varigheden af et meddelt indrejseforbud i forbindelse med prøvelser efter udlændingelovens §§ 50-50 b, som finder sted efter lovens ikrafttræden. Det bemærkes i den forbindelse, at domstolene vil kunne forkorte varigheden af et allerede meddelt indrejseforbud, uanset hvornår det strafbare forhold er begået. Det afgørende er således, om prøvelsen finder sted efter lovens ikrafttræden.”

Højesterets begrundelse og resultat

Sagen angår om T2 efter udlændingelovens § 50 kan få prøvet, om udvisningen af ham ved Retten på Frederiksbergs dom af 8. april 2014 skal ophæves.

Efter udlændingelovens § 50, stk. 1, kan en udlænding, som påberåber sig, at der er indtrådt væsentlige ændringer i dennes forhold, begære spørgsmålet om udvisningens ophævelse indbragt for retten. Begæringen kan, medmindre der foreligger særlige grunde, fremsættes tidligst 6 måneder og skal fremsættes senest 2 måneder før, udvisningen kan forventes iværksat.

Det er ubestridt, at tidsfristerne for domstolsprøvelse i § 50, stk. 1, ikke er opfyldt.

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 919 af 21. juni 2022, der indsatte ordene ”medmindre der foreligger ganske særlige grunde” i bestemmelsen, at fravigelse af de almindelige tidsfrister vil kunne ske, hvis der foreligger væsentligt ændrede forhold, og hvor der er en formodning for, at opretholdelse af udvisningen med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, lovforslag nr. L 189, afsnit 2.8.2, s. 33. Ændringen af bestemmelsen trådte i kraft den 23. juni 2022 og forudsættes efter forarbejderne anvendt også i sager, der allerede er indbragt for retten.

I et tilfælde som det foreliggende må forarbejderne forstås således, at der – uanset om der er udsigt til hjemsendelse – kun er tale om ganske særlige grunde, hvis der foreligger en formodning som anført.

Der er ikke på det foreliggende grundlag en formodning for, at opretholdelse af udvisningen med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Højesteret tiltræder derfor, at betingelserne i udlændingelovens § 50, stk. 1, for at få prøvet, om udvisningen skal ophæves, ikke er opfyldt på nuværende tidspunkt.

Højesteret stadfæster herefter kendelsen.

Thi bestemmes:

Landsrettens kendelse stadfæstes.

Statskassen skal betale kæresagens omkostninger for Højesteret.